

Σπίτι ή παιδί; Διάλεξε!

Ο γ.γ. της ΕΔΟΝ απέσπασε την προσοχή στη χθεσινή πρεμιέρα της εκστρατείας του ΑΚΕΛ «Σπίτι για Όλους»

Του **Χρύσανθου Μανώλη**

Περιεκτική και ουσιαστική ήταν η ομιλία του γ.γ. του ΑΚΕΛ Στέφανου Στεφάνου στη χθεσινή έναρξη της διήμερης εκστρατείας του ΑΚΕΛ με τίτλο «Στέγη για όλους». Όμως, πιο εύγλωττη και πιο παραστατική ήταν η παρέμβαση, στην ίδια εκδήλωση, του γ.γ. της ΕΔΟΝ Σεβήρου Κούλα, ο οποίος δεν άφησε περιθώρια παρερμηνείας για την αγωνία που βιώνουν χιλιάδες νέοι και νεαρά ζευγάρια: «Είναι αδιανόητο και απαράδεκτο για την κυπριακή κοινωνία», είπε ο κ. Κούλας, «να καλείται σήμερα ένα νέο ζευγάρι να απαντήσει στο ερώτημα: Τι να διαλέξω; Να κάνω παιδί ή σπίτι; Γιατί και τα δύο μαζί δεν βγαίνουν». Και αμέσως μετά: «Είναι τραγικό, στη σημερινή κοινωνία, νέοι άνθρωποι να μιλούν για την σκέψη απόκτησης ιδιόκτητης στέγης ως αν είναι ανέκδοτο ή συζήτηση για πλάκα»...

Στην Κυβέρνηση και την κοινωνία

Ο κ. Στεφάνου είπε πως η εκστρατεία «Σπίτι για όλους» θα περιλαμβάνει συζήτηση των προτάσεων και των θέσεων του ΑΚΕΛ με αρμόδιες υπηρεσίες, φορείς και οργανισμούς. Θα οργανωθεί, επίσης, συζήτηση με την κοινωνία και ειδικά με τις ομάδες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη στέγης. Σκιαγραφώντας το οξύ πρόβλημα στέγης, ο κ. Στεφάνου είπε ότι τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας της ραγδαίας αύξησης του κόστους απόκτησης στέγης και της αύξησης των ενοικίων, η πρόσβαση στη στέγη έχει περιοριστεί ακόμα περισσότερο για ένα σημαντικό μέρος της κοινωνίας. Ιδιαίτερα για τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά, τη νέα γενιά και τα νέα ζευγάρια και τις ευάλωτες ομάδες. Ο αριθμός των νοικοκυριών που αδυνατούν να διασφαλίσουν αξιοπρεπή στέγη, είτε κτίζοντας, είτε ενοικιάζοντας, αυξάνεται, επισήμανε. Αναφερόμενος σε επί μέρους λόγους επιδείνωσης του προβλήματος στέγης, είπε ότι υπάρχει μεγάλη δυσκολία στην πρόσβαση σε δανειοδότηση, τα ενοίκια έχουν φτάσει σε δυσθεώρητα ύψη και οι μισθοί παραμένουν κα-
θηλωμένοι τα τελευταία χρόνια, με τον μέσο μισθό,

κατά τον κ. Στεφάνου, να είναι 40% πιο χαμηλός από τον μέσο όρο της ΕΕ. Ο γ.γ. του ΑΚΕΛ άσκησε κριτική στην στεγαστική πολιτική που ακολουθήθηκε τα προηγούμενα χρόνια. Τα κρατικά στεγαστικά σχέδια, είπε, ήταν αποσπασματικά και αποδείχθηκαν ανεπαρκή, με σοβαρές ελλείψεις και κενά.

Η στεγαστική πολιτική «είναι διάσπαρτη σε στεγαστικά σχέδια, τα οποία εξ' αρχής αποκλείουν σημαντικές ομάδες του πληθυσμού». Επισήμανε πως λύσεις εφικτές υπάρχουν, φτάνει να επιδειχθεί πολιτική βούληση. Πρόσθεσε ότι «επειδή έχουμε μια νέα Κυβέρνηση, θέλουμε μ' ένα εποικοδομητικό τρόπο να αναπτύξουμε διάλογο με την εκτελεστική εξουσία, συνεισφέροντας στην όλη συζήτηση».

Ενιαίος Φορέας

Το ΑΚΕΛ διένειμε πολυσέλιδο έγγραφο με κωδικοποιημένες προτάσεις για επίλυση του στεγαστικού προβλήματος. Κάποιες κρίνονται, προκαταρκτικά, ουσιώδεις και ρεαλιστικές, κάποιες άλλες έχουν περισσότερο τον χαρακτήρα ευχολογίου.

Η πρόταση - ομπρέλα του ΑΚΕΛ αφορά τη σύσταση ενός Ενιαίου Στεγαστικού Φορέα, που να έχει την ευθύνη της χάραξης πολιτικής σε στρατηγικό επίπεδο και να επιλαμβάνεται θεμάτων συντονισμού, στόχευσης, προτεραιοτήτων και συνολικής αξιολόγησης όλων των σχεδίων με οργανωμένο, μεθοδικό και συστηματικό τρόπο. Άλλες προτάσεις παρατίθενται κατωτέρω.

Φορολόγηση αδρανούς γης, ενοικιαγορά, ενίσχυση ΚΟΑΓ και ΟΧΣ

Από τις προτάσεις του ΑΚΕΛ σταχυολογούμε τις εξής:

Χρηματοδότηση νέας στεγαστικής πολιτικής μέσα από τη φορολόγηση μεγάλης αδρανούς περιουσίας, με επιβολή ειδικού τέλους για γη και κενές οικιστικές μονάδες στα αστικά κέντρα.

Ένταξη της στεγαστικής πολιτικής στις δράσεις που τυγχάνουν στήριξης από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (σ.σ. αυτό έπραξαν -έγκαιρα- και άλλες χώρες της ΕΕ).

Εξασφάλιση χρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τα Συγχρηματοδοτούμενα Ταμεία.

Συμμετοχή στην κρατική στεγαστική πολιτική και ιδιωτικών φορέων, ως αντιστάθμισμα εκμετάλλευσης κινήτρων που θα δοθούν.

Δημιουργία σχεδίων ενοικιαγοράς (αγορά της ενοικιαζόμενης μονάδας σε μελλοντικό χρόνο) και σχεδίων προσιτού ενοικίου.

Συνεργασία τοπικών αρχών και του ΚΟΑΓ για παραγωγή και διάθεση οικιστικών μονάδων σε προσιτές τιμές και με δυνατότητα αξιοποίησης ιδιόκτητης γης.

Παροχή πολεοδομικών κινήτρων και φορολογικών απαλλαγών (μείωση ή κατάργηση ΦΠΑ και φόρου εισοδήματος).

Καθορισμός οροφής ενοικίων, μέσω των κρατικών στεγαστικών σχεδίων.

Διάθεση κρατικής ή άλλης δημόσιας γης, για ανάπτυξη που να συνεισφέρει στο συλλογικό καλό.

Ενδυνάμωση του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης, ώστε να επιτελεί τον σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε.

Δημιουργία συνεταιρισμών ταμείων (π.χ. από συντεχνιακά ταμεία) για από κοινού αξιοποίηση γης, όπως έγινε με την ανάπτυξη εξοχικών καταλυμάτων.

Δημιουργία κρατικού ταμείου παραχώρησης προκαταβολής, υπό τύπο άτοκου ή χαμηλότοκου δανείου.

Τα χρήματα από κρατική επιχορήγηση να εκλαμβάνονται από τις τράπεζες ως το ποσό της ίδιας συνεισφοράς (προκαταβολή).

Μειωμένος συντελεστής φορολογίας για φοιτητικές εστίες-κατοικίες, με ταυτόχρονο καθορισμό οροφής ενοικίου.

Για μεγάλες οικιστικές αναπτύξεις να θεσμοθετηθεί ότι μέρος των μονάδων θα διατίθεται σε διάφορες κοινωνικές ομάδες, ώστε να δημιουργηθεί σταδιακά μια δεξαμενή αποθέματος, προς διάθεση μέσω κοινωνικών προγραμμάτων.

Όρα να επανορθώσει

Η εκστρατεία του ΑΚΕΛ είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για την Κυβέρνηση να εγκύψει σε ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της κυπριακής κοινωνίας, όχι γιατί δεν έχει η ίδια σκέψεις και καλές προθέσεις, αλλά γιατί η συγκρότηση και η υλοποίηση μιας νέας λειτουργικής και αποτελεσματικής στεγαστικής πολιτικής απαιτεί συλλογική προσπάθεια και συνεργασία εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας. Το πρόβλημα εξεύρεσης στέγης, ακόμα και για ενοικίαση, γίνεται συνεχώς οξύτερο, με συμβολή μάλιστα και του κράτους. Το οποίο, πότε με την πώληση διαβατηρίων και την υποχρεωτική αγορά κατοικιών από τους αιτούντες και πότε με την προσέλκυση εταιρειών υψηλής τεχνολογίας και των υπαλλήλων τους, εκτόξευσε τη ζήτηση και κατέστησε την στέγη απρόσιτη για μεγάλο τμήμα του κυπριακού πληθυσμού. Όρα να επανορθώσει.